

Чобан Ангеліна Степанівна,
студентка 3-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського
права і процесу Зятіна Д. В.

ЗМІНИ В ДЕРЖАВНОМУ РЕГУЛЮВАННІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану в нашій країні відбулись значні зміни в правовому забезпеченні засад державного регулювання господарської діяльності. Зокрема, у п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 р. № 314 «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану» зазначено, що:

1) у період воєнного стану право на провадження господарської діяльності може набуватися суб'єктами господарювання на підставі подання до Міністерства економіки, а суб'єктами господарювання, що здійснюють охоронну діяльність, – до Міністерства внутрішніх справ, декларації про провадження господарської діяльності (далі – декларація), що містить відомості згідно з додатком 1, без отримання дозвільних документів (документів дозвільного характеру, ліцензій або інших результатів надання публічних послуг), крім видів господарської діяльності за переліком згідно з додатком 2 [1].

Відповідно до додатку 1 вказаної Постанови було внесено деякі зміни щодопереліку відомостей, які вносяться до декларації. Незалежно від місця декларування (реєстрації) (місця проживання), місця провадження господарської діяльності чи місця розташування відповідного об'єкта декларація може бути подана за вибором суб'єкта господарювання:

- в електронній формі – через Єдиний національний портал електронних послуг та за допомогою мобільного додатку порталу;
- у паперовому вигляді – через Центр надання адміністративних послуг, особисто суб'єктом господарювання або уповноваженою особою, поштою. Водночас у додатку 2 Постанови визначено перелік видів господарської діяльності, які не можуть здійснюватися за декларацією, що подається в умовах воєнного стану, а саме:

1. Діяльність у сфері використання ядерної енергії;
2. Перевезення радіоактивних матеріалів (міжнародне перевезення);
3. Роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючого випромінювання;
4. Виконання певних видів робіт чи операцій на етапі експлуатації та закриття сховища для захоронення радіоактивних відходів;
5. Спеціальне водокористування;
6. Спеціальне використання лісових ресурсів;
7. Перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним, залізничним транспортом, міжнародні перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом та інші види господарської діяльності.[1]

Також суб'єктам господарювання надано право у разі відсутності окремих дозвільних документів (ліцензійних документів, ліцензій та/або інших результатів надання публічних послуг) суб'єктам господарювання, які набули права на провадження господарської діяльності згідно з декларацією, невідкладно, але не пізніше скасування воєнного стану або через місяць після його скасування шляхом звернення до відповідних органів ліцензування, органів ліцензування та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг отримати відповідні дозвільні документи в порядку, строки та на умовах, передбачених законодавством, без зупинення (припинення) їх діяльності. Тобто всі суб'єкти господарювання по завершенні воєнного стану зобов'язані отримати відповідний дозвільний, (якщо у них такого не було), документ, який дає їм право займатися господарською діяльністю законно[2].

Окрім цього, під час воєнного стану тимчасово призупиняється перебіг строків звернення для того, щоб отримати певні публічні послуги, які визначені законодавством: отримання ліцензії, сертифікатів, декларацій та інших дозвільних документів. З моменту припинення чи скасування воєнного стану перебіг строків триватиме з урахуванням часу, що минув до призупинення.

Термін дії поточних строкових дозволів та документів дозвільного характеру автоматично продовжується на період дії воєнного стану.

Наступною проблематикою, на яку слід звернути увагу в рамках досліджуваної теми, є питання обмежень в господарській діяльності. У зв'язку з воєнними діями було тимчасово призупинено строки

надання адміністративних послуг, проте впродовж місяця після припинення чи скасування воєнного стану на відповідних територіях України, планується поновлювати зупинені строки. Також на деякий час припинилося надання адмінпослуг у сфері моніторингу, звітності та верифікації, викидів парникових газів. Тимчасово не надаються адмінпослуги щодо:

1. затвердження плану моніторингу, зокрема зі змінами;
2. затвердження звіту про вдосконалення;
3. прийняття звіту оператора;
4. погодження рішення верифікатора про проведення невідізної верифікації.[3]

Слід підкреслити, що реєстраційні дії проводяться в автоматичному режимі. 12 травня 2022 року був прийнятий Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення механізму протидії рейдерству», який, зокрема, містить норми щодо особливостей вчинення реєстраційних дій за допомогою Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, а 26 вересня 2022 року набрали чинності зміни до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань».

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що в умовах воєнного стану правила здійснення господарської діяльності зазнали змін. Ці зміни обумовлені потребою спростити порядок подання та отримання необхідних документів для здійснення господарської діяльності, що спрямовано на підтримку суб'єктів господарювання в надскладних умовах війни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану: Постанова КМУ від 18 березня 2022 року № 314. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/deyaki-pitannya-zabezpechennya-provazhennya-gospodarskoyi-diyalnosti-v-umovah-voyennogo-stanu-314>
2. Деякі питання реалізації прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб: Постанова КМУ від 28.02.2022 № 165. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/165-2022-%D0%BF#Text>
3. Оновлена інформація щодо провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану URL: <https://www.drs.gov.ua/press-room/informatsiya-shhodo-zdiysnennya-gospodarskoyi-diyalnosti-u-period-voyennogo-stanu/>